

Táto skutková podstata trestného činu bola v tomto prípade naplnená tým, že si obžalovaný sverenú peniaze ponechal a nadriadenému úradu vyúčtoval, ako keby ich bol vyplatil. To, že práce, za ktoré boli peniaze vyúčtované, boli skutočne vykonané a že účtovaná odmena za tieto práce bola primeraná, nevyklučuje skutkovú povahu sprenevery, pokiaľ peniaze neboli vyplatené tak, ako boli vyúčtované. Nie je tu rozhodné ani to, či osoby, ktoré pre internát vykonali dotyčné práce, uplatňovali alebo budú uplatňovať nárok na mzdu proti štátu, v mene ktorého bol internát spravovaný.

Obžalovaný nevedel správu internátu vo vlastnom mene ani na vlastný účet, ale ako zmocnenec štátu, teda ako verejný úradník na cudzí účet, a osoby, ktoré vykonali prácu pre internát, mali nárok proti jeho zmocňovateľovi. Z toho plynie, že zo smlúv, ktoré obžalovaný ako zmocnenec a verejný úradník uzavrel s inými osobami, ktoré mali vykonať prácu pre internát, nevznikol súkromoprávny pomer medzi nimi a obžalovaným. V dôsledku toho nebolo tu predpokladov kompenzácie, lebo robotníčky nemali nároku proti obžalovanému. Ináč podľa zistení odvolacieho súdu pohľadávka obžalovaného oproti N. z titulu poskytnutého bytu, otopu a svetla ani nebola presne určená, takže by ani nemohla byť kompenzovaná.

Ani pokiaľ ide o subjektívnu stránku trestného činu nie je zmätočná sťažnosť základná.

Ku skutkovej podstate sprenevery nevyžaduje sa po subjektívnej stránke zvláštny úmysel bezprávneho privlastnenia cudzej veci hnutelnej, ale stačí vedomie materiálnej bezprávnosti, t. j. pachateľ musí si byť vedomý toho, že vtedy, keď si privlastňuje cudziu vec hnutelnú, koná hmotne protiprávne.

Že si obžalovaný bol vedomý bezprávnosti svojho konania, plynie jednak z toho, že srážal N-ovej sumy patriace jej za pranie i vtedy, keď ešte nebývala v jeho dome, a nemohol mať teda proti nej ani domnelého nároku; jednak z toho, že ju alebo jej meno na stvrdenky o výpláte peňazí rôznym spôsobom podpisoval, poľahky nechal podpisovať; ďalej z toho, že potom, keď bolo na neho učené trestné oznámenie, hľadel primať N. k tomu, aby mu podpísala prehlásenie, že dala jeho dcére zmocnenie k podpisu svojho mena na stvrdenkách, za čo jej sľúbil 2.000 Kč; a napokon z toho, že od februára 1931 platil N-ovej za pranie prádla 550 Kč mesačne hotovými peniazmi.

Čís. 5809.

Ježto nedospělí nejsou odpovědni podle trestních zákonů (§ 1 zákona čís. 48/1931 Sb. z. a n.), je důvodem zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., byl-li mladistvý uznán vinným činem spáchaným za své nedospělosti.

Souběh předpisu § 127 tr. zák. s předpisem § 501 tr. zák. je možný.

Popřel-li nalézací soud souběh zákonů trestních, lze uplatnití důvod zmatečnosti podle čís. 10 § 281 tr. ř. v neprospěch obžalovaného jen

tehdy, nebyl-li čin podřaděn pod nejprísnější ustanovení zákona; to zle však jen s tím obmezením, že se zmateční stížnost státního zástupce domáhá podřadění toliko pod ustanovení, které je nepřísnější; podřaděním pod nejprísnější zákon je státní zástupce uspokojen a není přípustno, aby čin zůstal ještě podřaděn pod další souběžné trestní zákony.

(Rozh. ze dne 4. února 1937, Zm I 1240/36.)

Nejvyšší soud jakožto soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti žalobce mládeže do rozsudku soudu mládeže, jímž byl obviněný uznán vinným proviněním podle §§ 501, 516 tr. z. a § 3 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek z podnětu této zmateční stížnosti jakož i podle § 290 tr. ř. ve výroku o vině v celém rozsahu jako zmatečný a v důsledku toho též ve výroku o trestu a výrocích s tím souvisících, a uznal ihned ve věci samé právem, že obviněný, nar. 22. dubna 1921, . . . : A) je vinen, že v roce 1935 po 22. dubnu v Ž. vícekrátě vykonal soulož s . . . , narozenou dne 22. dubna 1923, tedy s osobou ženskou, která nedokonala ještě čtrnáctý rok svého věku, čímž spáchal provinění podle § 127 tr. z., a § 3 zák. č. 48/1931 Sb. z. a n. . . B) Naproti tomu zprostil nejvyšší soud obviněného podle § 259, čís. 2 tr. ř. od žalobního návrhu, že od května 1934 do 22. dubna 1935 v Ž. vícekrátě vykonal soulož se svou plnorodou sestrou, narozenou 22. dubna 1923, tedy s osobou ženskou, která nedokonala ještě čtrnáctý rok svého věku, a že těmito smilnými činy hrubě urazil mravopochestnost a stydlivost způsobem budícím veřejné pohoršení, čímž prý spáchal provinění podle §§ 127, 501, 516 tr. z. a § 3 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n.

Z d ů v o d ů :

Podle zjištění nalézacího soudu prováděl obviněný, narozený dne 22. dubna 1921, soulož se svojí sestrou, narozenou dne 22. dubna 1923; to se stalo a) v květnu 1934 v lese v přítomnosti jiných hochů, b) několik dní na to v bytě, a konečně c) dvakrátě v roce 1935 o školních prázdninách a na podzim v přítomnosti jiných hochů.

Obviněný dosáhl věku čtrnácti roků teprve dne 22. dubna 1935; spáchal tudíž činy pod a), b) v době, kdy byl nedospělý. Ježto nedospělí nejsou odpovědni podle trestních zákonů (§ 1 zák. čís. 48/1931 Sb. z. a n.), trpí napadený rozsudek zmatkem podle čís. 9 a) § 281 tr. ř., který nebyl sice uplatňován, avšak k němuž bylo nutno přihlížeti podle § 290, odst. 1 tr. ř. z úřední povinnosti.

Nalézací soud shledal v činnosti obviněného (spadající v dobu po 22. dubnu 1935) skutkovou podstatu provinění podle §§ 501, 516 tr. z., popřel však souběh těchto ustanovení s § 127 tr. z., ježto byl toho názoru, že čin obviněného — třebaže jinak měl všechny náležitosti skutkové podstaty podle § 127 tr. z. — nelze pod toto ustanovení podřaditi se zřetelem na osoby, mezi kterými k onomu jednání došlo a které trestní zákon činí zodpovědnými ve smyslu zvláštního ustanovení předpisu § 501 tr. z.

Tento výklad zákona je však pochybený. Nalézací soud si patrně neuvědomil, že předpis § 501 tr. z., stíhající smilstvo mezi plnorodými sourozenci vůbec, právně nevyčerpává zcela ten skutek, kde se pachatel svým jednáním dotýká ještě dalších hodnot zákonem chráněných a svým činem je ohrožuje. Vykazuje-li trestné jednání obžalovaného právně znaky též jiného trestného skutku než onoho ve smyslu § 501 tr. z. a byla-li iakto mravnost zákonem chráněná porušena obžalovaným ve více směrech, nastává souběh několika provinění, v souzeném případě podle § 501 tr. z. a podle § 127 tr. z.

Bylo proto přisvědčiti zmateční stížnosti žalobce mládeže, vytýkající tuto hmotněprávní vadnost názoru nalézacího soudu s hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 10 § 281 tr. ř.

Popřel-li nalézací soud souběh zákonů trestních, lze uplatniti tento zmatek v neprospěch obviněného jen tehda, nebyl-li čin podřaděn pod nejpřísnější ustanovení zákona; to lze však jen s tím obmezením, že se zmateční stížnost státního zástupce domáhá podřadění toliko pod ustanovení, které je nejpřísnější (rozh. čís. 2728 Sb. n. s.); podřaděním pod přísnější zákon je státní zástupce uspokojen a není přípustné, aby čin zůstal ještě podřaděn pod další souběžné trestní zákony (rozh. čís. 2771, 4775 Sb. n. s.).

Ježto se zmateční stížnost v souzeném případě domáhá podřadění činu pod nejpřísnější zákonné ustanovení (§ 127 tr. z.) z oněch, jichž lze na čin obviněného použití (§§ 127, 501, 516 tr. z.), je sice uplatnění zmatku podle čís. 10 § 281 tr. ř. přípustné, avšak v rozsahu, že lze uznati toliko na skutkovou podstatu provinění podle § 127 tr. z., nikoli však zároveň podle §§ 501, 516 tr. z.

Čís. 5810.

Jde jen o přečin podle § 4, odst. 2 zák. čl. XL:1914 a nikoli o čin spáchaný se zbraní (zločin podle § 6 cit. zák.), snažil-li se vinník přetnouti sekerou provaz, naněmž orgán vrchnosti odváděl zabavené dobytče.

(Rozh. ze dne 5. února 1937, Zm IV 642/36.)

Nejvyšší soud, přezkoumaj trestní věc proti A. a spol., obžalovaným pro zločin podle § 4, odst. 2, § 6, odst. 2, zák. čl. XL:1914, následkem zmateční stížnosti obžalovaného B. z úřední povinnosti z důvodu věcné zmatečnosti uvedeného pod bodem 1 b) § 385 tr. ř. zrušil rozsudky obou soudů nižších stolic ve výroku o kvalifikaci činu, jímž byl uznán vinným obžalovaný B., a v důsledku toho, hledíc k předpisu 4. odst. § 387 tr. ř. a § 31, odst. 2 por. nov., zrušil z téhož důvodu zmatečnosti rozsudek vrchního soudu co do kvalifikace činu, jímž byl uznán vinným obžalovaný A., a kvalifikoval tyto činy u každého jako přečin podle § 4, odst. 2 zák. čl. XL:1914.